

LEIBFRIED, Stephan–MAU, Steffen. *Welfare States: Construction, Deconstruction, Reconstruction*. 1st edition. Cheltenham, Northampton : Edward Elgar Publishing, 2008. Ixiv, 689 s. ISBN 978-1-84720-080-8

V oblasti sociálních věd patří nakladatelství Edward Elgar, vydávající především práce z oblasti ekonomie, práva a public policy, ke světové špičce. A v případě readerů k tématu welfare state lze bez velké nadsázky říci, že Edward Elgar nemá konkurenci. Nepočítaje dvě vydání stručnějšího jednosvazkového *The Welfare State Reader* (2000, 2006) z produkce Polity Press je nakladatelství Edward Elgar vlastně jediné, které reprezentativní čítanky k tomuto tématu vydalo. V uplynulém desetiletí hned tři, ve všech případech třísvazkové. Překryv mezi těmito readersy přitom není velký, každý z nich byl trochu jinak zaměřen, a vyplatí se proto studovat ze všech tří.

Zatímco *Economic Theory of the Welfare State* (2001, http://www.elgar.co.uk/Bookentry_Main.lasso?id=1449) editoval Nicholas Barr – v domácí ekonomii k tomuto tématu snad nejvíce využívaný autor – a odráží především perspektivu ekonomie jakožto oboru, *The Foundations of the Welfare State* (2000, http://www.elgar.co.uk/Bookentry_Main.lasso?id=1478) editoval Robert Goodin a nabízí pohled oborově různorodější, primárně však politologický, filozofický a sociologický, částečně též historický. Z dnešního pohledu ale mají obě zmíněné čítanky jednu nevýhodu: nejmladší texty jsou zde z r. 1998, resp. 1997. A jakkoli to neznamená, že by tím ztrácely na významu – většina použitých textů má ve studii welfare state kanonický charakter a čtenáři naopak nezřídka odhalí, jak dávné jsou a odkud vyrůstají argumenty dnešní –, povahu současných debat reflektovat nemohou a některé důležité přístupy jsou v nich zastoupeny nedostatečně, protože se rozvíjely buď paralelně s přípravou readerů nebo až po jejich vydání (např. některé konstruktivistické přístupy či výzkum fungování sociální politiky na nadnárodní úrovni).

Nejen proto je vhodné sáhnout k loňskému počínu, k *Welfare States: Construction, Deconstruction, Reconstruction* (2008, http://www.elgar.co.uk/Bookentry_Main.lasso?id=12593), editovanému Stephanem Leibfriedem a Steffenem Mauem. V prvním svazku jsou především texty, které reprezentují základní výzkumné perspektivy (modernizační teze a perspektiva rozšiřování kategorií občanství, funkcionalismus a industrializační teze, neomarxismus, power resource theory, teorie nových sociálních rizik, institucionalismus). Druhý svazek přináší texty k typologii welfare state (jaké varianty welfare state existují, na základě jakých kritérií je lze vytvářet a jak lze různé typy welfare state komparovat), k fenoménu omezování či zatlačování welfare state („welfare state retrenchment“, především dominantní historicko-institucionální přístup, ale také třeba perspektiva diskurzivního institucionalismu) a texty, jež odrážejí důležitá témata, jež začala hrát větší roli zejména v 90. letech 20. st. a v uplynulém desetiletí (globalizace, europeizace, postindustriální teze). Třetí svazek má především filozofický a sociologický charakter (normativní obhajoba i kritika, rozbor pozitivních i negativních výstupů či funkcí/dysfunkcí, role kultury/hodnot, genderu, etnicity či generační příslušnosti).

Použité texty jsou reprodukovány v plném rozsahu, bez vynechávek a krácení (v případě článků jde o plné verze, v případě knih jde o celé kapitoly). Vedle stránkování v rámci readeru je zachováno i stránkování originálního zdroje. Každý svazek readeru je vybaven jmenným rejstříkem. První svazek obsahuje úvodní studii editorů s obsáhlým bibliografickým aparátem.

Jistá potíže českému čtenáři vyvstává jen s dostupností readeru. Zatímco *The Foundations of the Welfare State* je možné nalézt v Národní knihovně a *Economic Theory and the Welfare State* např. v knihovně Vysoké školy ekonomické, pro studium *Welfare States: Construction, Deconstruction, Reconstruction* zatím zájemci nezbývá než využívat knihovny zahraničních institucí.

Reader *Welfare States: Construction, Deconstruction, Reconstruction* nabízí patrně nejsystematičtější úvod do problému welfare state, který je dnes možno získat. Přestože je formálně čítankou, má vlastně charakter referenční příručky. A vezme-li čtenář v potaz i oba předchozí readery téhož nakladatele, může o sobě směle říci, že se v oblasti výzkumu welfare state opravdu orientuje. Což je věc, kterou se zatím nemůže chlubit ani mnoho domácích akademiků. Publicistům či politikům – kteří se v této oblasti dnes a denně pohybují, vyjadřují se k ní a rozhodují o ní – se pak této orientace nedostává přímo zoufale...

Tento výstup vznikl v rámci projektu číslo 261105/2010 řešeného na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze z prostředků specifického vysokoškolského výzkumu v roce 2010.